

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมี
ข้อเสนอแนะดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับ
ปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม
เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1. ขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยอำเภอ
เชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3
โดยรวม อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 8 ด้านคือด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา
ด้านความสำเร็จในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านนโยบายและการบริหาร
ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบตามลำดับ และอยู่ในระดับปาน
กลาง 2 ด้าน คือ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ

2. ขวัญในการปฏิบัติงานของครู ที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์การทำงาน และอายุ
ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะในการสร้างเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชน
มีดังนี้

ครูควรมีความรับผิดชอบให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน ครูควรให้
การยอมรับนับถือเพื่อนร่วมงานในการให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน ควรมีการพิจารณา

เงินเดือนและสวัสดิการ โดยกำหนดแนวทางการปรับเพิ่มเงินเดือนในแต่ละภาคเรียนหรือปีการศึกษา เพื่อครูมีขวัญในการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับขวัญในการปฏิบัติภารกิจ โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1.ระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 โดยรวม อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 8 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านลักษณะงาน ด้านการปกครองบังคับบัญชา ด้านความสำเร็จในการ ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ด้านความรับผิดชอบ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการยอมรับนับถือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ครูในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นอย่างพร้อมเพรียง ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติงาน ให้ความเคารพนับถือซึ่งกันและกันส่งผลให้มีความสัมพันธ์ที่ดีของบุคลากรในโรงเรียน ในด้านลักษณะงานบุคลากรได้รับผิดชอบงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ ทำให้มีความรู้เทคนิคที่ทันสมัยในการพัฒนางาน ตลอดจนการได้มีส่วนร่วมวางแผนงานที่ได้รับมอบหมาย และการได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจากผู้บริหารโรงเรียนเมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงาน มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของวราภรณ์ ไวยกรณ์ (2547 : 130) ได้ศึกษาเรื่อง ขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บริหาร ด้านความพึงพอใจในหน้าที่การงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนครู ด้านหลักสูตร ด้านชุมชนกับการสนับสนุนการศึกษาและด้านอาคารสถานที่และการให้บริการรวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของวงษ์ศรี เจริญราษฎร์ (2547 : 135) ได้ศึกษาเรื่องขวัญและกำลังใจของครูโรงเรียน

เอกชน ประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูในโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 2 มีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก จากงานวิจัยเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ด้านวุฒิการศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงมีขวัญในการปฏิบัติงานสูงกว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาต่ำ ครูที่มีประสบการณ์การทำงานสูง มีขวัญในการปฏิบัติงานสูงและดีกว่าครูที่มีประสบการณ์ต่ำ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ อายุ ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน อาจเป็นเพราะว่า โดยพื้นฐานการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมย่อมมีความต้องการที่คล้ายคลึงกันในปัจจุบันพื้นฐานที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้การดำรงชีวิตในสังคมเป็นไปอย่างมีความสุขและสะดวกสบาย จึงทำให้ขวัญในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันมีงานวิจัยของกาญจนา วสุสิริกุล (2540 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยของครูเรื่อง ขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ระดับขวัญในการปฏิบัติงานโดยรวมของข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์สายวิชาการและสายบริหารธุรการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นเพราะความต้องการในการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่ต้องการมีขวัญในการปฏิบัติงานสูงเหมือนกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเกี่ยวกับขวัญครูโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ควรมีการแบ่งภาระงานที่นอกเหนือ จากงานที่ได้รับผิดชอบด้านการสอน เพื่อให้ครูได้พัฒนาและนำความก้าวหน้ามาสู่ตนเองและสถานศึกษา

1.2 ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการปรับเงินเดือนและพิจารณาผลงาน โดย 3 เดือนปรับครั้งหนึ่งหรือ 6 เดือนปรับครั้งหนึ่ง พิจารณาจากความรับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

1.3 ด้านการยอมรับนับถือควรให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกันควรมีการทำงานในระบบทีม Work โดยคำแนะนำจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน

1.4 ควรมีการสนับสนุนในเรื่องวุฒิการศึกษาสำหรับครูโดยสนับสนุนเข้ารับการอบรมสัมมนา หรือศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มประสบการณ์และความรู้เพื่อเป็นรากฐานของการปรับเลื่อนขั้นเงินเดือนและสวัสดิการ

1.5 ผู้บริหารควรมีการกระจายงานให้ครูปฏิบัติอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ โดยได้รับการชี้แนะจากผู้บริหาร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเชิงคุณภาพวิธีการสร้างขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ

2.2 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนอนุบาลเอกชนระดับปฐมวัย

2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนสังกัดรัฐบาล